

Dictamen en relació amb la consulta formulada per un Ajuntament sobre la instal·lació de càmeres de videovigilància en les zones de recollida de residus del municipi

Es presenta davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit d'un ajuntament en el qual es demana que l'Autoritat emeti un dictamen sobre la instal·lació de càmeres de videovigilància com a mesura dissuasiva d'actes incívics referents a abocaments de residus en les zones de contenidors del municipi.

En concret, es planteja si seria possible instal·lar càmeres en les illes de contenidors malgrat no tenir Policia Local que les gestioni ni servei de vigilants municipals, així com si, en cas de ser viable aquesta mesura, s'hauria de fer un tancament de les illes de contenidors o bé si amb un simple precinte seria suficient.

Analitzada la petició, que no s'acompanya de més informació, i vist l'informe de l'Assessoria Jurídica, es dictamina el següent.

Fonaments Jurídics

I

(...)

II

El Reglament (UE) 2016/679 del Parlament i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades i pel qual es deroga la Directiva 95/46/CE (en endavant, RGPD), disposa que la normativa de protecció de dades s'aplica (article 2.1) als tractaments que es duguin a terme respecte qualsevol informació *“sobre una persona física identificada o identificable («el interesado»); se considerará persona física identificable toda persona cuya identidad pueda determinarse, directa o indirectamente, en particular mediante un identificador, como por ejemplo un nombre, un número de identificación, datos de localización, un identificador en línea o uno o varios elementos propios de la identidad física, fisiológica, genética, psíquica, económica, cultural o social de dicha persona”* (article 4.1).

En la mesura que el sistema de videovigilància que pretén instal·lar l'Ajuntament permeti identificar directa o indirectament a persones físiques -ja sigui perquè es capta la imatge d'una persona física perquè es troba a la via pública o perquè accedeix a la zona en què s'ubiquen els contenidors de residus o bé, per exemple, perquè es capten imatges dels vehicles que s'aturen a la via pública per fer ús dels contenidors de residus i es poden identificar persones mitjançant la matrícula-, s'estarà produint un tractament de dades (article 4.2) RGPD), que restarà subjecte al compliment dels principis i les garanties de la normativa de protecció de dades, això és de l'RGPD, de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (LOPDGDD) i, específicament, a la Instrucció 1/2009, de 10 de febrer, de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, sobre el tractament de dades de caràcter personal

mitjançant càmeres amb fins de videovigilància, en allò que no hagi estat modificada per l'RGPD i l'LOPDGDD.

L'article 5.1.a) de l'RGPD estableix que tot tractament de dades personals ha de ser lícit, lleial i transparent en relació amb l'interessat (principi de licitud, lleialtat i transparència). Per tal de considerar el tractament lícit, l'RGPD estableix la necessitat de concórrer alguna de les bases jurídiques de l'article 6.1.

En l'àmbit de les administracions públiques (com en el cas examinat), la captació d'imatges i, si escau, veu pot trobar habilitació en l'article 6.1.e) de l'RGPD, segons el qual, el tractament de dades personals pot ser lícit, si *"el tratamiento es necesario para el cumplimiento de una misión realizada en interés público o en el ejercicio de poderes públicos conferidos al responsable del tratamiento"*.

Cal tenir en consideració que, tal com es desprèn de l'article 6.3 de l'RGPD i recull expressament l'article 8.2 de l'LOPDGDD, *"el tratamiento de datos personales solo podrá considerarse fundado en el cumplimiento de una misión realizada en interés público o en el ejercicio de poderes públicos conferidos al responsable, (...), cuando derive de una competencia atribuida por una norma con rango de ley."*

A tal efecte, els tractaments amb finalitat de videovigilància, com és el cas que ens ocupa, estan regulats a l'article 22 de l'LOPDGDD, el qual preveu el següent:

"1. Las personas físicas o jurídicas, públicas o privadas, podrán llevar a cabo el tratamiento de imágenes a través de sistemas de cámaras o videocámaras con la finalidad de preservar la seguridad de las personas y bienes, así como de sus instalaciones.

2. Solo podrán captarse imágenes de la vía pública en la medida en que resulte imprescindible para la finalidad mencionada en el apartado anterior.

No obstante, será posible la captación de la vía pública en una extensión superior cuando fuese necesario para garantizar la seguridad de bienes o instalaciones estratégicos o de infraestructuras vinculadas al transporte, sin que en ningún caso pueda suponer la captación de imágenes del interior de un domicilio privado.

(...).

6. El tratamiento de los datos personales procedentes de las imágenes y sonidos obtenidos mediante la utilización de cámaras y videocámaras por las Fuerzas y Cuerpos de Seguridad y por los órganos competentes para la vigilancia y control en los centros penitenciarios y para el control, regulación, vigilancia y disciplina del tráfico, se regirá por la legislación de transposición de la Directiva (UE) 2016/680, cuando el tratamiento tenga fines de prevención, investigación, detección o enjuiciamiento de infracciones penales o de ejecución de sanciones penales, incluidas la protección y la prevención frente a las amenazas contra la seguridad pública. Fuera de estos supuestos, dicho tratamiento se regirá por su legislación específica y supletoriamente por el Reglamento (UE) 2016/679 y la presente ley orgánica.

7. Lo regulado en el presente artículo se entiende sin perjuicio de lo previsto en la Ley 5/2014, de 4 de abril, de Seguridad Privada y sus disposiciones de desarrollo.

(...)."

Segons consta en la consulta, es pretén instal·lar càmeres de videovigilància en les diferents illes de contenidors amb què compta el municipi, les quals, per la informació de què es disposa, estarien a l'espai públic, això és a la via pública (no consta que els contenidors de residus estiguin ubicats dins d'edificis o equipaments municipals). Vist això, no sembla que la captació d'imatges de la via pública en el cas que ens ocupa hagi de ser merament incidental, sinó que es duria a terme de forma principal.

Cal tenir especialment present que, d'acord amb l'article 22.2 de l'LOPDGDD, citat, la legitimació a què s'ha fet esment només abastaria la captació d'imatges de la via pública en la mesura que sigui de manera accessòria -en el sentit que la captació de la via pública se cenyeixi a l'imprescindible per a la finalitat de preservar la seguretat de les persones i béns- o bé es tracti de garantir la seguretat de béns o instal·lacions estratègiques o d'infraestructures vinculades al transport.

Per tant, la instal·lació del sistema de videovigilància pretès en el present cas no podria fonamentar-se en la base jurídica de l'article 6.1.e) de l'RGPD en relació amb les previsions de l'article 22.1 de l'LOPDGDD, atès que aquest tipus de videovigilància a la via pública l'ha de dur a terme només, amb caràcter general, les Forces i Cossos de Seguretat per a les finalitats que esmenta la seva normativa específica, i d'acord amb el que preveu la normativa específica aplicable, llevat que concorri alguna de les excepcions esmentades. Per la informació de què es disposa en emetre aquest dictamen, no sembla que concorri cap d'aquestes excepcions.

En aquest mateix sentit, es pronuncia l'article 5.4.b) de la Instrucció 1/2009, citada, en establir que no es considera legítima *"la captació d'imatges de persones a la via pública, llevat que la duguin a terme les forces i els cossos de seguretat d'acord amb la seva normativa específica. (...)".*

III

En aquest punt, cal fer esment a la recent Llei orgànica 7/2021, de 26 de maig, de protecció de dades personals tractades per a fins de prevenció, detecció, investigació i enjudiciament d'infraccions penals i d'execució de sancions penals, en vigor des del 16 de juny de 2021 (DF 12a).

Els articles 15 a 18 d'aquesta LO 7/2021 estableixen el règim aplicable al tractament de dades personals en l'àmbit de la videovigilància per les Forces i Cossos de Seguretat quan aquest tractament respon als fins de prevenció, detecció, investigació i enjudiciament d'infraccions penals o d'execució de sancions penals, incloses la protecció i prevenció enfront de les amenaces contra la seguretat pública (DA 1a LO 7/2021, en consonància amb l'article 22.6 LOPDGDD).

En concret, l'article 16 de la LO 7/2021 regula la instal·lació de sistemes fixes de videocàmeres per les Forces i Cossos de Seguretat a les vies o llocs públics en els termes següents:

"1. En las vías o lugares públicos donde se instalen videocámaras fijas, el responsable del tratamiento deberá realizar una valoración del citado principio de proporcionalidad en su doble versión de idoneidad e intervención mínima. Asimismo, deberá llevar a cabo un análisis de los riesgos o una evaluación de impacto de protección de datos relativo al tratamiento que se pretenda realizar, en función del nivel de perjuicio que se pueda derivar para la ciudadanía y de la finalidad perseguida.

Se entenderá por videocámara fija aquella anclada a un soporte fijo o fachada, aunque el sistema de grabación se pueda mover en cualquier dirección.

2. Esta disposición se aplicará asimismo cuando las Fuerzas y Cuerpos de Seguridad utilicen instalaciones fijas de videocámaras de las que no sean titulares y exista, por su parte, un control y dirección efectiva del proceso completo de tratamiento.

3. Estas instalaciones fijas de videocámaras no estarán sujetas al control preventivo de las entidades locales previsto en su legislación reguladora básica, ni al ejercicio de las competencias de las diferentes Administraciones públicas, sin perjuicio de que deban respetar los principios de la legislación vigente en cada ámbito material de la actuación administrativa.

4. Los propietarios y, en su caso, los titulares de derechos reales sobre los bienes afectados por estas instalaciones, o quienes los posean por cualquier título, están obligados a facilitar y permitir su instalación y mantenimiento, sin perjuicio de las indemnizaciones que procedan.

5. Los ciudadanos serán informados de manera clara y permanente de la existencia de estas videocámaras fijas, sin especificar su emplazamiento, así como de la autoridad responsable del tratamiento ante la que poder ejercer sus derechos.”

Cal tenir en consideració, en aquest punt, que en el cas que ens ocupa l'Ajuntament manifesta en la consulta que no disposa de Policia Local ni tampoc servei de vigilants municipals.

La Llei 10/1994, d'11 de juliol, de la policia de la Generalitat Mossos d'Esquadra, atribueix a aquest cos policial l'exercici de les funcions “*pròpies de les policies locals en els municipis que no en disposin*”(article 12.1.cinquè.b)). En aquests supòsits, la lletra c) d'aquest article estableix que “*la Generalitat i les corporacions locals han de subscriure els convenis de cooperació corresponents, en què s'han de definir, en tot cas, els objectius, els recursos, el finançament, l'organització i les obligacions i facultats respectives*”.

Així doncs, en aquest cas seria el Cos de Mossos d'Esquadra qui assumiria les competències policials en els termes que l'esmentat conveni concretés. En aquest cas el responsable del sistema de videovigilància seria el Cos de Mossos d'Esquadra (article 16.2 LO 7/2021).

Ara bé, en el cas examinat no consta que el Cos de Mossos d'Esquadra hagi assumit cap responsabilitat en relació amb aquest sistema de videovigilància.

A això cal afegir que la videovigilància en la via pública ha de tenir, en base al marc normatiu esmentat, una finalitat de vetllar per la seguretat pública (article 1 LO 7/2021) o, si escau, de control del trànsit (DA 1a LO 7/2021 i DA 8a LOVFCs), les quals, per la informació de què es disposa, no es donarien en el cas examinat.

L'Ajuntament manifesta en la consulta que la finalitat del sistema de videovigilància és dissuadir o evitar la comissió d'actes incívics relacionats amb els abocaments de residus en les illes de contenidors de què disposa el municipi. Per tant, s'infereix que es pretén controlar i, si escau, sancionar administrativament comportaments que poden ser constitutius d'infraccions a una ordenança municipal, com podria ser el cas d'una ordenança reguladora de la recollida de residus al municipi o bé d'una ordenança de civisme.

En aquest sentit, fer notar que, segons consta en el portal de transparència del municipi, aquest compta amb una ordenança de civisme i convivència (BOPL núm. 34, de 19 de febrer de 2021) en què, entre d'altres conductes, malmetre o maltractar els contenidors de recollida de residus constitueix una infracció greu a la via pública (article 33) i deixar residus fora dels llocs o contenidors degudament habilitats a l'efecte constitueix una infracció lleu contra la salut pública i el medi ambient (article 37)).

Així doncs, per la informació disponible, la finalitat de la videovigilància pretesa en el present cas no tindria a veure ni amb la seguretat pública ni, òbviament, amb el control del trànsit al municipi.

En conseqüència, l'Ajuntament no estaria legitimat per instal·lar el sistema de videovigilància en les illes de contenidors de residus del municipi -que implicaria la captació d'imatges a la via pública- en base a les previsions de la normativa de videovigilància policial, no només perquè el municipi no disposa d'un cos de policia, sinó perquè la videovigilància a la via pública ha de tenir per objecte la seguretat pública o, si escau, el control del trànsit, i no altres finalitats, com seria el cas del compliment d'una ordenança municipal de civisme.

Finalment, cal també fer esment a l'article 42 de la Llei 5/2014, de 4 d'abril, de seguretat privada (LSP), que estableix un supòsit excepcional a la regla general de prohibició de la captació i gravació d'imatges a la via pública i espais públics per entitats diferents a les Forces i Cossos de Seguretat. En concret, el seu apartat 2 disposa, respecte de les empreses de seguretat privada, que:

“No se podrán utilizar cámaras o videocámaras con fines de seguridad privada para tomar imágenes y sonidos de vías y espacios públicos o de acceso público salvo en los supuestos y en los términos y condiciones previstos en su normativa específica, previa autorización administrativa por el órgano competente en cada caso. (...)”.

Així, per a que la captació d'imatges de persones en llocs públics, oberts o tancats, per empreses de seguretat privada es pugui considerar legítima caldrà que es doni el supòsit de l'article 42.2 de l'LSP i que es faci en els termes i condicions previstos en la normativa específica.

Aquesta possibilitat restaria en tot cas sotmesa a les condicions que es puguin establir en aquesta normativa específica. Fer notar que l'article 42.2 de l'LSP no ha tingut encara un desenvolupament normatiu que permeti concretar quins serien aquests termes i condicions, si bé l'article 42.6 de la mateixa LSP disposa que *“en lo no previsto en la presente ley y en sus normas de desarrollo, se aplicará lo dispuesto en la normativa sobre videovigilancia por parte de las Fuerzas y Cuerpos de Seguridad”.*

Per tot l'exposat, atesos els termes de la consulta i la informació de què es disposa, cal concloure que l'Ajuntament no té suficient habilitació legal per instal·lar el sistema de videovigilància en les diferents illes de contenidors amb què compta el municipi, per la qual cosa el tractament de dades pretès no resultaria legítim.

IV

Qüestió diferent seria que el sistema de càmeres de videovigilància s'instal·lés en espais tancats i delimitats, que no siguin la via pública.

Aquesta és una possibilitat que en el cas examinat no es pot descartar en atenció a les manifestacions fetes per l'Ajuntament en la seva consulta, en què planteja la possibilitat de fer un tancament de les illes de contenidors.

Fer avinent que si els punts de recollida de residus es trobessin situats en un determinat espai municipal que no sigui una via pública o lloc de pas, com ara, a tall d'exemple, un recinte tancat, o alguna dependència, pati o annex d'un edifici o instal·lació municipal, on els ciutadans puguin dipositar els residus, en aquest cas el sistema de càmeres de videovigilància no s'hauria de sotmetre als requisits de la normativa reguladora de la videovigilància policial a què s'ha fet referència. En aquest cas, el règim aplicable seria el previst a la normativa general de protecció de dades personals, és a dir, l'RGPD, l'LOPDGDD i la Instrucció 1/2009, ja citada.

Com s'ha vist, el sistema de videovigilància pretès en el present cas tindria per objectiu, per la informació de què es disposa, evitar determinats actes incívics que tenen lloc en les illes de contenidors de residus del municipi, els quals, segons l'ordenança de civisme del municipi, podrien abastar conductes tals com malmetre els contenidors i/o abocar residus fora d'aquests contenidors, entre d'altres. Per tant, la videovigilància podria respondre a una doble finalitat: la protecció de les instal·lacions municipals (els tancaments o instal·lació on s'ubicarien els contenidors de residus) i garantir el bon funcionament del servei públic de recollida de residus al municipi.

Respecte a la primera de les finalitats apuntada, si ens atenim a les previsions abans esmentades de l'article 22 de l'LOPDGDD, en relació amb l'article 6.1.e) de l'RGPD, l'Ajuntament tindria habilitació per dur-hi a terme la instal·lació d'un sistema de videovigilància sempre que es referís als espais esmentats (article 22.1 LOPDGDD) i que, en el cas que les càmeres hagin de captar els accessos al recinte, només captin el mínim imprescindible de la via pública per a controlar els dits accessos (article 22.2 LOPDGDD).

Respecte a la segona d'elles, l'Ajuntament igualment tindria habilitació per dur-hi a terme la instal·lació d'un sistema de videovigilància, sobre la base de l'article 6.1.e) de l'RGPD, en atenció a les competències que, en matèria de gestió dels residus, la legislació de règim local (article 25.2.b) de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local i article 66.3.l) del Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril) i la legislació sectorial aplicable (article 42 del Text refós de la Llei reguladora dels residus, aprovat pel Decret legislatiu 1/2009, de 21 de juliol) atribueixen als municipis.

Assenyalar que, al marge de la necessitat de disposar d'una base jurídica per dur a terme el tractament de les imatges captades a través d'aquest sistema de videovigilància, l'adequació del tractament a la normativa de protecció de dades també requeriria complir amb la resta de principis i obligacions que s'hi estableixen.

En aquest sentit, tot seguit s'apunten, de manera breu, algunes de les consideracions que caldria tenir en compte abans de la posada en marxa del tractament de videovigilància esmentat, d'acord amb la normativa examinada. Aquests aspectes, fer notar, haurien de documentar-se a la Memòria a què es refereix l'article 10 de la Instrucció 1/2009, a què es tornarà a fer esment més endavant.

Així, caldria tenir en compte el compliment dels principis següents:

- Principi de limitació de la finalitat (article 5.1.b) RGPD).

Caldria justificar la finalitat del tractament (com ara, perquè s'han patit prèviament actes incívics i es pretén controlar i, si escau, sancionar aquestes conductes) i en quina mesura suposaria una millora del servei o l'activitat pública, fent referència al fet que la finalitat esmentada no podria assolir-se a partir d'altres mitjans que, sense exigir esforços desproporcionats, resultin menys intrusius per als drets de les persones afectades.

Advertir que les imatges enregistrades amb la finalitat de videovigilància esmentada no podrien tractar-se posteriorment per a finalitats incompatibles, llevat que concorri una base jurídica suficient (article 6.1 RGPD).

- Principi de minimització (article 5.1.c) RGPD).

Les imatges captades pel sistema de videovigilància han de ser les adequades, pertinents i limitades a la finalitat de videovigilància perseguida.

A tal efecte, en primer terme, caldria establir de forma clara si el sistema de videovigilància, a més de les imatges, també enregistraria la veu i en quina mesura aquest tractament seria necessari respecte a la finalitat de la videovigilància. Fer notar que aquest tractament només pot considerar-se legítim, amb caràcter excepcional, quan no es tracti de converses estrictament privades, i la finalitat de vigilància no es pugui assolir mitjançant l'enregistrament, de forma exclusiva, de la imatge.

Igualment, resultaria essencial valorar a la llum d'aquest principi altres aspectes com el nombre de càmeres, la seva ubicació concreta, el seu camp de visió, la possibilitat d'emprar màscares per enfosquir determinades àrees, la mobilitat del camp de visió, el grau de definició de les

imatges o el zoom grau, etc. A la vista de la poca concreció de la informació aportada no es pot fer una anàlisi precisa d'aquestes qüestions.

També caldria valorar en quina mesura seria possible que fossin tractades dades personals sobre les quals calgués tenir especial cura en el seu tractament, per exemple, respecte de menors d'edat.

- Principi de limitació del termini de conservació (article 5.1.e) RGPD).

Les imatges captades haurien de mantenir-se de manera que la identificació de les persones afectades fos permesa no més temps del necessari per a la finalitat del tractament.

A aquest efecte, l'article 22.3 de l'LOPDGDD disposa que:

“Los datos serán suprimidos en el plazo máximo de un mes desde su captación, salvo cuando hubieran de ser conservados para acreditar la comisión de actos que atenten contra la integridad de personas, bienes o instalaciones. En tal caso, las imágenes deberán ser puestas a disposición de la autoridad competente en un plazo máximo de setenta y dos horas desde que se tuviera conocimiento de la existencia de la grabación. No será de aplicación a estos tratamientos la obligación de bloqueo prevista en el artículo 32 de esta ley orgánica.”

En termes similars, l'article 8.1 de la Instrucció 1/2009 disposa que *“en aquells supòsits en què no es pugui assolir la finalitat perseguida sense emmagatzemar les imatges, el període de conservació no ha de ser superior al que resulti necessari per complir la finalitat de vigilància per a la qual les dades han estat recollides o enregistrades. Amb caràcter general, es recomana no excedir el termini màxim d'un mes per cancel·lar les imatges tractades.”*

- Principi d'integritat i confidencialitat (article 5.1.f) RGPD).

Les imatges captades s'haurien de tractar de manera que la seva seguretat estigués garantida adequadament, inclosa la protecció contra el tractament no autoritzat o il·lícit i contra la seva pèrdua, destrucció o dany accidental, mitjançant les mesures tècniques i organitzatives necessàries per assolir un nivell de seguretat adequat al risc.

A tal efecte, l'Ajuntament hauria d'adoptar les mesures de seguretat que siguin exigibles d'acord amb les previsions de l'article 32 de l'RGPD i l'Esquema Nacional de Seguretat, tal com estableix la disposició addicional primera de l'LOPDGDD.

En la definició de les mesures a aplicar i sens perjudici de l'anàlisi de riscos que caldria fer (article 24 RGPD), caldria tenir en compte, entre d'altres, els aspectes següents:

- Condicions tècniques completes de les càmeres i d'altres elements.
- Si les càmeres disposen de ranures o connexions per a dispositius d'emmagatzemament extern.
- Si les càmeres són fixes o mòbils. Si es capten imatges en un pla fix o mòbil.
- Si es disposa de la possibilitat d'obtenir primers plans en el moment de la captació o un cop enregistrades les imatges.
- Si les imatges es visionen directament o només s'enregistren, amb accés limitat a determinats supòsits.
- Si la captació, i si escau l'enregistrament, es fa de manera continuada o discontinua. Si les imatges es transmeten.
- Previsions relatives als mecanismes d'identificació i d'anonimització per atendre l'exercici dels drets d'accés, rectificació, supressió, limitació del tractament i oposició.
- En el cas que es gravi la veu, la distància a què es pot registrar.

A la vista d'aquestes circumstàncies, caldria aplicar les mesures de seguretat derivades de l'anàlisi de riscos, tenint en compte especialment les previsions de l'article 21 de la Instrucció 1/2009.

- Principi de transparència (article 5.1.a) RGPD).

Caldria donar compliment al deure d'informació a les persones afectades.

Segons disposa l'article 22.4 de l'LOPDGDD:

“El deber de información previsto en el artículo 12 del Reglamento (UE) 2016/679 se entenderá cumplido mediante la colocación de un dispositivo informativo en lugar suficientemente visible identificando, al menos, la existencia del tratamiento, la identidad del responsable y la posibilidad de ejercitar los derechos previstos en los artículos 15 a 22 del Reglamento (UE) 2016/679. También podrá incluirse en el dispositivo informativo un código de conexión o dirección de internet a esta información. En todo caso, el responsable del tratamiento deberá mantener a disposición de los afectados la información a la que se refiere el citado reglamento.”

També l'article 12 de la Instrucció 1/2009 disposa que:

“12.1 Les persones responsables del tractament d'imatges a través de càmeres fixes han d'informar de forma clara i permanent sobre l'existència de les càmeres mitjançant la col·locació dels cartells informatius que siguin necessaris per garantir-ne el coneixement per les persones afectades. (...).

(...)

12.3 Els cartells informatius s'han de col·locar en emplaçaments clarament visibles abans d'entrar en el camp de gravació de les càmeres. La ubicació concreta dels cartells dependrà, en cada cas, de la naturalesa i l'estructura de les zones i espais videovigilats. No obstant això, cal tenir en compte les condicions següents:

Per a les càmeres de videovigilància en edificis o instal·lacions, s'ha de col·locar un cartell informatiu en cadascun dels accessos a l'àrea videovigilada. (...).

(...).

12.4 El contingut i el disseny del cartell informatiu s'ha d'ajustar al que estableix l'annex d'aquesta Instrucció, sense que en cap cas resulti exigible que s'especifiqui l'emplaçament de les càmeres.

(...).”

Així, caldria informar les persones afectades de manera clara i permanent sobre l'existència de càmeres en els espais tancats i delimitats en què s'ubiquin els contenidors de residus mitjançant la col·locació de cartells informatius en l'accés o accessos a l'espai en qüestió, seguint els criteris d'emplaçament, nombre, contingut i disseny establerts als articles citats, així com facilitant la resta de la informació que exigeix l'RGPD (articles 13 i 14, a què ens remetem) per un altre mitjà.

V

A banda del compliment dels principis a què s'ha fet esment, la normativa de protecció de dades també preveu obligacions concretes per al responsable del tractament. En particular, cal destacar-ne:

a) L'obligació de definir les responsabilitats de cada agent que intervingui en el tractament de dades derivat de la instal·lació del sistema de videovigilància a què s'ha fet esment, sigui com a responsable del tractament (determinació del responsable, dels operadors del sistema,

responsable de seguretat, les persones al servei de l'Ajuntament que tenen accés a les imatges, etc.), o bé com a encarregat del tractament (article 4.8 RGPD) en cas que hagi d'intervenir-hi una tercera entitat per compte de l'Ajuntament, amb qui caldria subscriure l'acord o contracte a què es refereix l'article 28 de l'RGPD.

b) L'elaboració de la Memòria a què es refereix l'article 10 de la Instrucció 1/2009, en què caldria documentar-hi els aspectes següents:

“a) Òrgan, organisme o entitat responsable: concreció de la persona responsable del fitxer, de les persones operadores del sistema de videovigilància, com també, si escau, de la persona responsable de la instal·lació i del seu manteniment.

b) Justificació de la legitimitat de la captació i dels tractaments posteriors que es prevegin: cal fer constar si es compta amb el consentiment dels afectats o, si no és el cas, quin dels apartats de l'article 6.2 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, i si escau altra normativa aplicable, concorre en el cas concret, a efectes de legitimar el tractament de les imatges i les veus.

c) Justificació de la finalitat i de la proporcionalitat del sistema, d'acord amb el que estableixen els articles 6 i 7 d'aquesta Instrucció.

d) Dades personals tractades: cal concretar si s'enregistrarà també la veu i si la finalitat comporta, previsiblement, la captació d'imatges que revelin dades personals especialment protegides o d'altres que exigeixin un nivell mitjà o alt de seguretat.

e) Ubicació i camp de visió de les càmeres: cal fer referència a la ubicació i orientació de les càmeres. En especial, quan es tracti de càmeres a l'exterior, cal fer constar si en un radi de 50 metres hi ha centres de salut, centres religiosos, de culte o seus de partits polítics o centres educatius on assisteixin menors. També cal fer referència als espais que entrin dins el camp de visió de les càmeres.

f) Definició de les característiques del sistema. En aquest apartat cal especificar: Nombre total de càmeres que formen el sistema. Condicions tècniques de les càmeres i d'altres elements. Si les càmeres disposen de ranures o connexions per a dispositius d'emmagatzemament extern. Si les càmeres són fixes o mòbils. Si es capten imatges en un pla ix o mòbil. Si es disposa de la possibilitat d'obtenir primers plans en el moment de la captació o un cop enregistrades les imatges. Si les imatges es visionen directament o només s'enregistren, amb accés limitat a determinats supòsits previstos en la Memòria. Si la captació, i si escau l'enregistrament, es fa de manera continuada o discontinua. Si les imatges es transmeten. Previsions relatives als mecanismes d'identificació i de dissociació per atendre l'exercici dels drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició. Quan es gravi la veu, també cal especificar la distància a què es pot registrar.

g) Deure d'informació: cal incloure una referència al nombre i l'emplaçament dels cartells informatius, com també als altres mitjans addicionals d'informació, per tal d'acreditar el compliment del deure d'informació.

h) Període per al qual s'instal·la el sistema i període de conservació de les imatges. i) Mesures previstes per avaluar els resultats del funcionament del sistema i la necessitat del seu manteniment.

j) Mesures de seguretat: concreció del nivell de seguretat exigible i descripció de les mesures de seguretat aplicades.

10.2 La informació a què es refereixen els apartats e) i g) ha d'anar acompanyada de la informació gràfica corresponent. [...].”

Fer avinent, en aquest punt, que arran la plena aplicabilitat de l'RGPD i entrada en vigor de l'LOPDGDD, les referències a la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal s'han d'entendre fetes a l'RGPD.

c) L'obligació d'incorporar al Registre d'activitats del tractament (RAT) i a la publicació que es dugui a terme de l'Inventari de les activitats de tractament de l'Ajuntament el tractament de dades

que es derivi del sistema de videovigilància pretès, en els termes previstos, respectivament, a l'article 30 de l'RGPD i a l'article 31 de l'LOPDGDD.

d) L'obligació de valorar la necessitat de dur a terme una Avaluació d'impacte relativa a la protecció de dades (AIPD).

L'article 35.1 de l'RGPD estableix l'obligació dels responsables del tractament de dur a terme una AIPD amb caràcter previ a l'inici del tractament, quan sigui probable que per la seva naturalesa, abast, context o fins comporti un alt risc pels drets i llibertats de les persones físiques, alt risc que, segons el mateix RGPD, es veu incrementat quan els tractaments es realitzen utilitzant "noves tecnologies".

L'article 35.3 de l'RGPD estableix que l'AIPD es requerirà en diversos supòsits, entre d'altres, en el cas que es dugui a terme una "*observació sistemàtica a gran escala d'una zona d'accés públic*" (lletra c)) quan s'utilitzen sistemes de videovigilància a gran escala.

En el cas que ens ocupa sembla que el tractament no reuniria les condicions que poden requerir l'elaboració d'una AIPD, atès que no podria considerar-se que ens trobem davant un tractament de dades a gran escala, que comporti l'observació sistemàtica d'espais públics.

Així, prenent com a referència el document "*Directrices sobre los delegados de protección de datos (DPD)*" del Grup de l'Article 29, en la determinació d'aquests tractaments que suposen una captació a gran escala s'han de tenir en compte diverses circumstàncies. En aquest cas, si bé la videovigilància pretesa pot afectar a un nombre considerable de persones, també cal tenir en consideració que es duria a terme en recintes tancats, que es trobarien distribuïts al llarg del municipi, i que la captació de les imatges de persones físiques només es produiria en el moment de llançar els residus en les zones habilitades (no de manera continuada).

Tampoc, fer notar, la captació afectaria sistemàticament a col·lectius especialment vulnerables, ni pot dir-se que hi hagi un ús especialment invasiu de noves tecnologies (captació de la veu a distància, reconeixement facial, etc.).

No obstant això, l'anàlisi de si cal o no dur a terme una AIPD correspondria a l'Ajuntament a la vista de les circumstàncies del cas concret i a la vista de les circumstàncies que es preveuen no només a l'article 35.3 de l'RGPD sinó també a l'article 28 de l'LOPDGDD i de la Llista de tipus d'operacions de tractament que s'han de sotmetre a l'AIPD publicada per aquesta Autoritat, la qual es troba disponible a l'enllaç https://apdcat.gencat.cat/web/.content/02-drets_i_obligacions/obligacions/documents/Lista-DPIA-CAT.pdf.

En el cas que s'hagués de fer una AIPD, convindria tenir en compte la Guia pràctica sobre l'avaluació d'impacte relativa a la protecció de dades d'aquesta Autoritat i també l'aplicació per a fer l'avaluació d'impacte, ambdues disponibles al web de l'Autoritat (<https://apdcat.gencat.cat/ca/inici/>).

Fer notar que en el cas que es fes una AIPD no seria necessari fer la Memòria a què ens hem referit abans (lletra b)), en la mesura que l'anàlisi de riscos incorpori tots els elements que han de constar a la dita memòria.

Amb independència que s'hagi de fer o no una AIPD, d'acord amb el que preveu l'article 32.2 de l'RGPD, l'Ajuntament ha d'avaluar el nivell de seguretat que cal aplicar al sistema de videovigilància a partir dels riscos existents i ha d'implementar les mesures de seguretat adequades, d'acord amb el que s'ha exposat al Fonament jurídic anterior. A tal efecte, cal tenir en compte que, d'acord amb el principi de responsabilitat proactiva (article 5.2 RGPD), l'Ajuntament ha de ser capaç de demostrar que aquesta anàlisi de riscos s'ha dut a terme.

D'acord amb les consideracions fetes fins ara en relació amb la consulta plantejada, es fan les següents,

Conclusions

Per la informació de què es disposa, l'Ajuntament no comptaria amb una base jurídica suficient per a la captació d'imatges de persones físiques a través de càmeres de videovigilància en les illes de contenidors de residus del municipi situades a la via pública.

No obstant això, en el supòsit que el sistema de videovigilància s'instal·lés en espais delimitats i tancats, que no siguin via pública, l'Ajuntament podria comptar amb una base jurídica suficient, atesa la previsió de l'article 6.1.e) de l'RGPD, en connexió amb l'article 22 de l'LOPDGDD i les competències del municipi en matèria de residus, sens perjudici del compliment dels principis i obligacions de la normativa de protecció de dades.

Barcelona, 22 de juny de 2021